

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **R. K.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2016, č. j. DSH/11815/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 7. 2018, č. j. 17 A 105/2016 - 114,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Městský úřad Tachov vydal dne 9. 6. 2016 rozhodnutí č. j. 8123/2015-ODSH/TC-12, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), pro porušení § 18 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 2.500 Kč a stanovena povinnost nahradit náklady řízení 1.000 Kč. Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 20. 9. 2015 při jízdě v osobním motorovém vozidle překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o 30 km/h a více. Silničním laserovým rychloměrem MicroDigiCam LTI mu byla naměřena rychlost jízdy po odečtení možné odchylky měřícího zařízení 123 km/h.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí městského úřadu odvolání, které žalovaný zamítl.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji rozsudkem ze dne 14. 12. 2017, č. j. 17 A 105/2016 – 70, zamítl. K důkazu navrženému

žalobcem – vyjádření Českého metrologického institutu – soud uvedl, že jej nebylo možno provést, neboť jej žalobce přes své tvrzení nepřiložil k žalobě a ani blíže nespecifikoval. Na základě žalobcovy kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 4. 2018, č. j. 1 As 35/2018 - 49, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud měl totiž žalobcem navržený důkaz k dispozici. Nejvyšší správní soud jej proto zavázal, aby v dalším řízení zvážil, zda je třeba jej provést. Pokud dospěje ke kladnému závěru, důkaz provede a následně jej vyhodnotí. Pokud dospěje k závěru, že navržený důkaz třeba provádět není, dostatečně svůj závěr v tomto směru odůvodní.

[4] Krajský soud ve věci opětovně rozhodl v záhlaví popsaným rozsudkem.

[5] Po doplnění dokazování přečtením části návodu k obsluze radaru soud dospěl k závěru, že absence záměrného kříže nemá vliv na správnost provedeného měření, neboť je možné fakultativně tuto funkci zapínat a vypínat bez vlivu na správnost výstupu měření. Soud při druhém ústním jednání provedl důkaz vyjádřením ČMI, podle kterého každé měření, při němž leží záměrný kříž jen zčásti na vozidle, znamená nedodržení postupu obsluhy rychloměru. Toto vyjádření podle krajského soudu vůbec nelze vztáhnout na daný případ, protože se nejedná o situaci, kdy je záměrný kříž umístěn jen zčásti na vozidle. Záměrný kříž totiž na fotografii zcela absentuje.

[6] Správní orgány se dostatečně zabývaly otázkou, které z vozidel bylo na výzvu změřeno. Za rozhodující soud považoval obsah záznamu o přestupku a výpověď svědkyně – policistky Hotové, která potvrdila, že změřila první vozidlo na snímku poté, co předjelo kolonu vozidel. Pozice vozidla na snímku blízko středové čáry tuto výpověď potvrzuje.

[7] Soud zamítl návrh na provedení důkazu výsledkem svědka J. P., neboť z úředního záznamu a z odvolání je zřejmé, že spolujezdcem byla jiná osoba. Návrh na rekonstrukci měření rychlosti shledal soud nadbytečný, neboť nebyly zjištěny žádné konkrétní pochybnosti o správnosti provedeného měření. Žalobce namítal, že se jednalo o měření z velké vzdálenosti, jde však o rychloměry certifikované na vzdálenost 400 m; měřeno bylo zhruba na 360 m, tedy v povoleném rozmezí.

[8] Soud shledal provádění výslechu policistky Hotové ne zcela správným, podstatné okolnosti z výpovědi jsou nicméně použitelné. Nebylo namístě prokazovat proškolení policistky, jednak z toho důvodu, že nevznikly pochybnosti o tom, že postupovala v souladu s návodem k obsluze, a jednak sama svědkyně výslovně potvrdila, že proškolená byla.

[9] Krajský soud neshledal výrok rozhodnutí městského úřadu nesrozumitelný. Místo přestupku bylo jednoznačně označeno. Odůvodnění zavinění (vědomé nedbalosti) soud označil za nedostačující, nicméně s ohledem na to, že byla uložena sankce na samé spodní hranici zákonné sazby, nemohlo to dle jeho názoru mít vliv na zákonnost výroku o výši sankce.

[10] Výrok rozhodnutí není podle soudu nepřezkoumatelný ani z hlediska odůvodnění povinnosti nahradit náklady řízení. Ve výroku není také třeba uvádět bodový postih za přestupek, neboť jde o administrativní opatření, která provádí zcela jiný správní orgán, a to až po právní moci rozhodnutí o přestupku.

II. Kasační stížnost a její posouzení

[11] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje zrušení rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Soud konstatuje, že kasační stížnost splňuje všechny formální náležitosti a je projednatelná.

[12] Soud pro přehlednost strukturoval následující část odůvodnění tak, že ke každé z uplatněných námitek vzápětí uvádí i její posouzení.

[13] Žalovaný s kasačními námitkami nesouhlasí, setrvává na svém vyjádření k žalobě a se závěry krajského soudu se ztotožňuje. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti

II.a) Absence záměrného kříže

[14] Podle stěžovatele bez zobrazení záměrného kříže nelze přezkoumat správnost měření a vyloučit jeho vady. Pokud nesprávná poloha záměrného kříže způsobuje vadu měření, stěží jeho absence může činit měření bezvadným. Skutečnost, že rychloměr disponuje určitými funkcionalitami, neznamená, že jakékoli měření je dle platného práva přípustné a správné. Návod k obsluze pojednává o mnoha funkcích, které však ČMI netestoval a neschválil. Návod například umožňuje nastavit jas a kontrast fotografie i na hodnotu „0“, což znamená, že fotografie bude úplně černá; to ovšem neznamená, že půjde o přípustný důkaz. Zobrazení záměrného kříže je nutným předpokladem pro správnost měření.

[15] Tato námitka není důvodná. V rozsudku ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 – 27, soud ve vztahu k laserovému rychloměru MicroDigiCam LTI (který byl použit i v nyní souzené věci) uvedl, že pokud měřicí zařízení měření provedlo, muselo být postupováno řádně, v souladu s návodem k obsluze. Pokud by došlo k chybě při měření rychlosti, nemělo by to za následek nepřesný výsledek měření, ale ke změření rychlosti by vůbec nedošlo a na displeji přístroje by se objevila zpráva o chybě měření. V nyní posuzované věci je podstatné, že k naměření rychlosti došlo – k chybě při měření tedy nemohlo dojít. Stěžovatel ve své argumentaci směšuje dvě různé otázky – polohu záměrného kříže při provádění měření a otázku zobrazení záměrného kříže na snímku, který je výstupem z rychloměru po provedeném měření. Správní orgány ani krajský soud nezpochybňují, že při samotném provádění měření musí být záměrný červený bod v hledáčku zaměřen na požadovaný cíl, jehož rychlost má být změřena (srov. s. 49 manuálu k rychloměru, kapitola „Měření“). Jinou věcí je však zobrazení snímku změřeného vozidla (výstup z provedeného měření) – rychloměr umožňuje změnit vlastnosti zobrazení záměrného kříže na tomto snímku. Jednou z možností je zapnutí/vypnutí zobrazení záměrného kříže. Jde tedy pouze o formát zobrazení snímku, na kterém záměrný kříž buď je, nebo není. Zvolení zobrazení s vypnutým záměrným křížem tedy nic nevyovídá o tom, zda došlo ke správnému postupu při měření rychlosti. Zobrazení záměrného kříže na snímku vozidla tedy není předpokladem pro správnost měření, jak nesprávně argumentuje stěžovatel.

II.b) Pochybnost o tom, které vozidlo bylo změřeno

[16] Podle stěžovatele nebylo prokázáno, že bylo změřeno právě jeho vozidlo. Záznam o přestupku, na který odkazuje krajský soud, není vypovídající, neboť na fotografii absentuje záměrný kříž. O identitě vozidla nic nedokazuje ani výpověď svědkyně. Otázka, kterou položil městský úřad, byla návodná, proto nebylo možno odpověď použít k dokazování. Krajský soud se nijak nevypořádal s tvrzením, dle kterého při měření na velkou (byť přípustnou) vzdálenost dochází pohybem rychloměru o jeden milimetr k pohybu záměrného kříže o několik metrů; nebylo proto možné, aby si svědkyně byla jistá, které vozidlo měřila. Soud se nijak nevyjádřil ani k námitce, že žalovaný měl k návrhu žalobce provést důkaz originálem výstupu z rychloměru.

[17] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem v tom, že správní orgány opatřily takovou sadu podkladů pro rozhodnutí, na jejímž základě lze učinit závěr, že se stěžovatel přestupku dopustil. Současně zjištěné podklady nevyvolávaly pochybnosti o správnosti a úplnosti skutkových zjištění.

[18] Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 - 56: „*Oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující fotografii měřeného vozidla a údaje o provedeném měření a ověřovací list silničního radarového rychloměru je nutno považovat za plně postačující důkazy o spáchání přestupku, není-li v rámci přestupkového řízení žádný z těchto podkladů jakkoliv zpochybňován.*“ Právě zmíněné podklady rozhodnutí (oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující fotografii měřeného vozidla s údaji o provedeném měření a ověřovací list silničního radarového rychloměru) tvořily základ pro zjištěný skutkový stav. Žádný z těchto podkladů nevzbuzoval pochybnosti.

[19] Není pravdivé tvrzení, že záznam o přestupku obsahující fotografii stěžovatelova vozidla není vypovídající. Na fotografii sice skutečně absentuje záměrný kříž, současně je ovšem nutno uvést, že stěžovatelovo vozidlo je na fotografii zachyceno jako v první v řadě šesti za sebou jedoucích vozidel. Poloha stěžovatelova vozidla v těsné blízkosti středové přerušované čáry svědčí o právě dokončeném předjíždění. Svědkyně – policistka též vypověděla, že vozidlo předjíždělo celou kolonu a po předjetí změřila jeho rychlost. Policistka naměřila rychlost 127 km/hod (123 km/hod po odečtení odchyly). Stěžovatel nikdy v průběhu řízení neuvedl, jakou rychlostí v daný okamžik dle svého přesvědčení jel. I v případě, že by policistka skutečně nezměřila (např. z důvodu stěžovatelem tvrzeného vychýlení rychloměru) stěžovatelovo vozidlo, ale některé z vozidel jedoucích za ním v koloně, vyplýval by z této skutečnosti jednoznačný závěr, že stěžovatelovo vozidlo se pohybovalo rychlostí ještě vyšší než 123 km/hod. Tato stěžovatelova argumentace svědčí jednoznačně v jeho neprospěch a nijak nezpochybňuje závěr, že v okamžiku měření se jeho vozidlo skutečně pohybovalo rychlostí 123 km/hod. (a případně i rychlostí vyšší).

[20] Krajský soud se ke všem námitkám, byť stručně, vyjádřil. K argumentům zpochybňujícím správnost provedeného měření (pohyb rychloměrem při měření na velkou vzdálenost) krajský soud uvedl, že rychloměr je certifikován na měření ze vzdálenosti až 400 m – měření ze vzdálenosti 360 m tedy proběhlo v povoleném rozmezí. Současně soud konstatoval, že není pochyb o správnosti provedeného měření. Správnost těchto závěrů potvrzuje i Nejvyšší správní soud (viz výše). Stejně tak se krajský soud implicitně vyjádřil k tvrzení stěžovatele, že bylo na místě ve správním řízení provést důkaz originálním výstupem z rychloměru, aby bylo zjištěno, které vozidlo bylo změřeno a zda byl užit záměrný kříž. Krajský soud totiž konstatoval, že se správní orgány námitkou, že není zřejmé, které vozidlo bylo změřeno, dostatečně podrobně zabýval a s tímto posouzením se krajský soud ztotožnil. Uvedl také, že nebyly zjištěny žádné konkrétní pochybnosti o tom, že měření bylo nesprávně provedené, a proto neplatné.

[21] Co se týče námitky nezákonného vedení výslechu svědkyně a pokládání sugestivních otázek (tedy otázek navádějících k výpovědi, kterou si vyslychající přeje získat), Nejvyšší správní soud se shoduje se žalovaným i krajským soudem, že městský úřad při výslechu policistky Hotové nepostupoval bezchybně, jediná jím položená otázka byla do jisté míry nevhodná. Městský úřad svědkyni položil otázku: „*Je osobní motorové vozidlo bílé barvy na záznamu z rychloměru vpředu změřeným a kontrolovaným vozidlem dne 20. 9. 2015?*“. Položená otázka skutečně směřovala k odpovědi „ano“; důkazní síla takto získané výpovědi tak je oslabena. Zjištěná vada však neměla vliv na zákonnost správních rozhodnutí. Správní orgány měly i při odhlédnutí od odpovědi svědkyně na uvedenou otázku dostatek jiných podkladů pro rozhodnutí. Vycházely z důkazů, tvořících dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které

hodnoceny jednotlivě i ve vzájemné souvislosti nemohou vést k jinému závěru, než že stěžovatel uvedený přestupek spáchal. Soud proto dospěl k závěru, že nesprávný procesní postup spočívající v položení jedné sugestivní otázky nemohl mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného a jeho věcnou správnost, proto nemůže být ani důvodem pro jeho zrušení.

II.c) Proškolení policistky

[22] Krajský soud podle stěžovatele nesprávně posoudil oprávněnost odmítnutí provedení důkazu. Není totiž pravda, že nevznikly pochybnosti o postupu policistky dle návodu k obsluze (absentuje záměrný kříž a z výpovědi je zřejmé, že vůbec neví, jak se rychloměr používá a jak funguje). Stěžovatel na pochybnosti o správnosti postupu poukazoval v žalobě. Krajský soud s konkrétními odkazy, které dle stěžovatele dokazují, že policistka nemohla být proškolená, nepolemizoval. Nevypořádal ani žalobní bod, podle kterého, i kdyby policistka proškolená byla, výstup z rychloměru je zjevně nevěrohodný, neboť fakticky potřebné znalosti o obsluze rychloměru neměla.

[23] Soud k této námitce v první řadě odkazuje na vypořádání kasačních námitek výše, a to zejména ve vztahu k otázce správnosti měření a výstupu z rychloměru (byl-li by postup policistky při měření nesprávný, rychloměr by měření neprovedl). Dále uvádí, že krajský soud se ke stěžovatelově polemice s věrohodností výstupu z rychloměru a postupu policistky vyjádřil – uvedl, že nebylo na místě prokazovat proškolení policistky, neboť nevznikly pochybnosti, že by postupovala v rozporu s návodem k obsluze a navíc sama policistka potvrdila, že byla proškolená.

[24] Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval výše, v daném případě k žádné chybě při měření stěžovatelova vozidla nedošlo. Podle rozsudku ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, není rozhodné, zda zasahující policisté byli proškolení k užití měřicího zařízení, podstatné je, zda dodrželi všechna stanovená pravidla pro správné měření rychlosti. Tato pravidla dodržena byla, jinak by vůbec neproběhlo měření. Ze žádného právního předpisu neplyne policistům povinnost být proškolení k ovládání měřicího zařízení. Tato povinnost vyplývá pouze z interních závazných pokynů policejního prezidenta, které slouží zejména k vnitřní organizaci a disciplíně v ozbrojeném sboru. Mají vliv pouze na subjekty nacházející se organizačně uvnitř Policie České republiky. Žádným způsobem se nedotýkají ostatních subjektů, tedy nemají žádné vnější účinky (rozsudek ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 As 107/2015 – 52).

[25] Ani tato kasační námitka není důvodná.

II.d) Zavinení

[26] Podle stěžovatele správní orgán uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku se zavinením ve formě vědomé nedbalosti. Vymezení řádné formy zavinení nemá vliv pouze na sankci. Stěžovatel má právo na to, aby byl uznán vinným pouze v té formě zavinení, ve které přestupek zavínil. Tvrdí-li správní orgán, že spáchal přestupek v těžší formě zavinení, jde prakticky o pomluvu. Pokud by žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku zavinením ve formě nedbalosti nevědomé, mohl před soudem žádat o mimořádné snížení pokuty. Správní orgán nejen, že neprokázal těžší formu zavinení, ale neprokázal zavinení vůbec. Zavinení je však znakem skutkové podstaty.

[27] Soud předesílá, že v případě přestupků postačuje zavinení z nedbalosti, pokud zákon výslovně nestanoví, že má jít o úmyslné porušení předpisů (§ 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, účinného v době vydání rozhodnutí žalovaného).

[28] Skutková podstata vyjádřená v § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu u překročení rychlosti požadavek úmyslu nestanovuje: „*fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více.*“ Jinými slovy je pachatelem již ten, kdo rychlost „překročí“, nikoliv „úmyslně překročí“.

[29] Vědomá nedbalost je v ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích definována tak, že „*pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.*“ Městský úřad k otázce zavinění uvedl, že „*s ohledem na okolnosti věci posoudil formu zavinění přestupku jako vědomou nedbalost, neboť se obviněný bez přiměřených důvodů spoléhal, že k překročení nejvyšší dovolené rychlosti nedojde.*“

[30] Je nutno konstatovat, že takové odůvodnění je dosti kusé, nadto ne zcela přesné, neboť porušeným zájmem v daném případě není *překročení nejvyšší dovolené rychlosti*, ale zájem na bezpečnosti silničního provozu a případné související zájmy. Tato nepřesnost však nečiní odůvodnění rozhodnutí městského úřadu nedostatečným z hlediska prokázání zavinění za přestupek. Městský úřad v odůvodnění konstatoval, že stěžovatel řídil mimo obec v místě, kde byla nejvyšší povolená rychlost 90 km/hod. osobní vozidlo rychlostí 123 km/hod. (po odečtení odchylky), tedy povolenou rychlost překročil o 33 km/hod. Z tohoto závěru lze implicitně dovodit, že si stěžovatel musel být vědom tohoto dosti výrazného překročení rychlosti (srov. rozsudek ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 – 54, ve kterém soud také konstatoval, že kdyby *si stěžovatel nebyl vědom v uvedené situaci překročení rychlosti, patrně by nesplňoval ani kritéria pro obdržení řídičského oprávnění*). Jestliže se pachatel dopustí přestupku, který spočívá v překročení nejvyšší dovolené rychlosti významným způsobem, lze za běžných okolností obvykle implicitně dovodit, že si na základě svých zkušeností řidiče motorového vozidla a znalostí, jež musel nutně nabýt pro získání řídičského oprávnění, musel být jako účastník silničního provozu vědom, že tímto svým jednáním ohrožuje zájmy chráněné zákonem, jako je ochrana života, zdraví či majetku účastníků silničního provozu. V tomto případě tak zpravidla nepůjde o nevědomou nedbalost (kdy pachatel neví, že ohrožuje chráněný zájem, ale vědět to má), neboť na základě zkušenosti řidiče lze u pachatele důvodně předpokládat (a vyžadovat) schopnost rozpoznat protiprávní jednání ohrožující účastníky silničního provozu; tedy jde o zavinění úmyslné či vědomě nedbalostní (rozsudek ze dne 22. 8. 2018, č. j. 2 As 67/2018 – 42). Stěžovatel ostatně ani žádnou pochybnost ohledně zavinění nevyvolal a žádné skutečnosti zpochybňující závěr o zavinění ve formě vědomé nedbalosti neuvedl.

[31] Co se týče námítky, že v případě zavinění ve formě nevědomé nedbalosti mohl u soudu žádat o mimořádné snížení výše pokuty podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, konstatojuje soud, že nebyla uplatněna v žalobě, a proto je nutno ji jako nepřípustnou odmítnout (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nad rámec však soud uvádí, že možnost mimořádného snížení výměry pokuty podle § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky není navázána na formu zavinění – o tomto postupu lze tedy uvažovat jak při přestupku spáchaném ve formě nedbalosti vědomé, tak nevědomé.

III. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[32] Soud uzavírá, že stěžovatelovy námítky jsou nedůvodné. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[33] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný nepožadoval náhradu

nákladů řízení o kasační stížnosti, ani mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu